

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Cum trebuie să se raporteze creștinul la conducătorii țării

Dacă până la *revoluția* din decembrie 89 presa din România avea o singură *culoare* și un singur mesaj, de atunci încoace era democratică ne-a *facilitat* accesul la o multitudine de canale media, audio-video, care acoperă o paletă întreagă de preocupări umane. Între acestea, de o bună perioadă de timp, cele care parcă ocupă interesul cel mai mult sunt canalele de știri.

Aici, între repetarea (obsedantă), din oră în oră, a aceluiași informații, se produc (așa-zisele) *dezbateri pe teme politice*. O multitudine de factori concură însă la o corupere a acțiunii respective, într-una de stil *dâmbovițean*, alimentate și de deciziile guvernamentale luate în ultimii ani. Acestea produc în rândul oamenilor o adversitate față de conducători, transformată de cele mai multe ori în gânduri și fapte necreștinești de judecare a aceluia, mărturisite de mulți în scaunul spovedaniei.

Deci, cum trebuie să se raporteze creștinul la conducătorii săi?

Despre cârmuitori - atât ai țării cât și cei cu autoritate locală - e bine să reținem interpretarea corectă a textului din Epistola către Romani 13,1-7, în care Sfântul Apostol Pavel îi îndeamnă pe creștini să se supună înaltelor stăpâniri, cu motivația că ele sunt rânduite de Dumnezeu. „... Aici Apostolul nu-și propune să pledeze în favoarea sau împotriva naturii politice a stăpânirii, ci să atragă atenția asupra rolului acesteia - oricare ar fi ea - de a instaura și menține ordinea publică: *Dacă faci rău, teme-te!* Or, aceasta nu e altceva decât reflectarea în societatea umană a ordinii cosmice ca operă a lui Dumnezeu” († Bartolomeu Anania).

De aici decurge sensul real al rugăciunii noastre pentru cârmuitori.

Cel care participă la sfintele slujbe oficiate de Biserică observă că, în mai multe rânduri apar invocări speciale pentru conducători: *(Încă ne rugăm) Pentru... conducătorii țării noastre, mai marii orașelor și ai satelor... Domnului să ne rugăm (pentru sănătatea și mântuirea lor)*, repetate la fiecare Sfântă Liturghie (și la toate Sfintele Taine), Utrenie, Vecernie, chiar Pavcerniță.

Prin aceasta, spune Părintele Dumitru Stăniloae „nu se uită îndemnul dat comunității de a adresa lui Dumnezeu o cerere pentru autoritatea de stat, pentru ca, în ordinea susținută de ea, Biserica să poată lucra pentru împlinirea misiunii sale, pentru întărirea unității dintre oameni în vederea unității desăvârșite din Împărăția lui Dumnezeu.

Sfântul Ioan Gură de Aur, în Rugăciunea liturgică de după sfințirea darurilor adaugă următoarele cuvinte, rostite și astăzi de slujitorii altarelor: *Încă aducem Ție această slujbă duhovnicească pentru toată lumea, pentru sfânta sobornicească și apostolească Biserică; pentru cei ce în curăție și în viață cinstită viețuiesc, pentru (aici se pomenește cârmuirea țării, după îndrumările Sfântului Sinod). Dă lor, Doamne, pașnică ocârmuire, ca și noi, întru liniștea lor, viață pașnică și netulburată să trăim, în toată cucernicia și curăția.*

Astfel, „jertfa cuvântătoare” ce s-a adus este și pentru cârmuitorii țării, precizându-se și motivul: „pentru pașnica (și înțeleapta *nn.*) lor ocârmuire, ca în liniștea lor” - adică, în liniștea publică menținută de ei - credincioșii să poată trăi o viață demnă.

Continuare în pagina 2
Pr. Filip ALBU

PREDICA

Duminica Înfricoșătoarei Judecăți (a lăsatului sec de carne)

„Zis-a Domnul: Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, și toți sfinții îngeri cu El, atunci va ședea pe tronul slavei Sale. Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-i va despărți pe unii de alții, precum desparte păstorul oile de capre. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost și Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit; gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine. Atunci dreptii îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând și Te-am hrănit? Sau însetat și Ți-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin și Te-am primit, sau gol și Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut. Atunci va zice și celor de-a stânga: Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui. Căci flămând am fost și nu Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau; străin am fost și nu M-ați primit; gol, și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță, și nu M-ați cercetat. Atunci vor răspunde și ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau bolnav, sau în temniță și nu Ți-am slujit? El însă le va răspunde, zicând: Adevărat zic vouă: Întrucât nu ați făcut unuia dintre acești prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut. Și vor merge aceștia la osândă veșnică, iar dreptii la viață veșnică.” (Matei 25, 31-46)

Ospățul pe care Părintele Ceresc l-a făcut pentru fiul risipitor este Dumnezeiasca Liturghie, în care, de fiecare dată, și pe fiecare Sfântă Masă, El junghie „vițelul cel îngrășat”, adică pe Însuși Fiul Său Cel iubit, pe care L-a dat, Îl dă și Îl va da până la sfârșitul veacurilor Trup și Sânge tuturor celor care vor face pocăința fiului risipitor și „vor să alerge cu stăruință în lupta care le stă înaintea, cu ochii ațintiți asupra lui Iisus, începătorul și plinitorul credinței, Care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ținut seama de ocară ei și a șezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu” (Evrei 12, 1-2). Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea (Inoan 3, 16-17).

Această milostivire nemăsurată a lui

Dumnezeu față de om, ne este arătată astăzi într-o imagine pe care mintea noastră nu o mai receptează așa de simplu cum a fost Duminica trecută, acolo unde milostivirea Tatălui față de fiul Său risipitor a întrecut cu infinite măsuri orice idee de dreptate pe care omul o poate concepe. Duminica acesta, prin textul evanghelic de la Matei 25, 31-46, la prima vedere aduce în mintea noastră o stare de încremenire, pentru că Tatăl cel îndelung răbdător din Duminica trecută, în Duminica aceasta pare a fi un Judecător care nu mai are răbdare să aștepte întoarcerea celor care sunt de-a stânga Lui la judecată. Cu toate acestea și în toate acestea Dumnezeu este îndelung răbdător și mult milostiv. Această imagine puternic contrastantă pune înțelegerea noastră în mare dificultate.

Continuare în pagina 2
Pr. Ionel SCÂNTEIE

Din sumar

- ▶ Preotul Teodor Pinter din Curtici (1865 - 1897)
pagina 2, prof. Flavius-Alexandru Lazăr
- ▶ Care este folosul smereniei?
pagina 3
- ▶ Când iert, încep să iubesc
pagina 3
- ▶ Știri
pagina 4

Duminica Înfricoșătoarei Judecăți

Urmare din pagina 1

În plus, fără nici un pic de menajare ni se spune că vom experia pe propria piele acest sfârșit al lumii și că vom fi prezenți la ceea ce se numește Înfricoșătoarea Judecată a lui Hristos.

Triodul, tâlcuind pericopa evanghelică, nu ezită să fie foarte drastic în exprimarea realităților din urmă: „Gândesc la ziua aceea și la ceasul când avem să stăm toți goi ca niște osândiți înaintea dreptului Judecător; că atunci trâmbița va suna tare și temelile pământului se vor clătina și morții din morminte vor învia, și toți de o vârstă se vor face, și cele ascunse ale tuturor vor sta de față înaintea Ta. Și vor plânge și se vor tânguie și în focul cel mai din afară vor merge cei ce nici odinioară nu s-au pocăit; iar ceata dreptilor va intra în bucurie și veselie în câmara cerească” (Duminica lăsatului sec de carne, Stihiră laudă).

Și cred că această expunere crudă a realității celei din urmă, pe care în mod accentuat o descrie și Triodul, este semn

al marii milostiviri a lui Dumnezeu, care caută să determine în om nu o stare de frică ci una de luciditate duhovnicească în care să vadă nemăsurata milostivire a lui Dumnezeu în judecata pe care El o va face lumii, judecată în care El ia act de libertatea făpturii pe care El a creat-o și pentru care Se dă până în ultima clipă. Însăși judecata poate fi socotită o altă modalitate prin care Dumnezeu se lasă la mâna libertății omului; omul fiind cel care va judeca prin libertatea lui ceea ce Dumnezeu a făcut pentru el. Judecata, în cele din urmă, este înfricoșătoare și prin aceea că pentru ultima oară făptura este lăsată în deplină libertate să judece nemăsurata milostivire a lui Dumnezeu și să decidă cum va petrece în veșnicie. Iubirea milostivă a lui Dumnezeu arătată față de fiul risipitor este prezentă și în actul înfricoșătoarei judecăți, pentru că „Dumnezeu iubire este” (1 Inoan 4, 8).

Dar textele din Triod pentru această Duminică nu se limitează doar la o descriere dramatică a realităților din urmă, ci odată trezit sufletul nevoitorului de

gândul la judecata din urmă, aduce și mulțimea de leacuri pe care sufletul le poate primi în alergarea pe calea Postului, prin care să atragă la sine nemăsurata milostivire a lui Dumnezeu.

„Se apropie sfârșitul, suflete, se apropie, și nu te îngrijești, nu te pregătești; vremea se scurtează, scoală-te! Aproape lângă uși este Judecătorul: ca un vis, ca o floare trece vremea vieții. Pentru ce în deșert să ne tulburăm?”

Îndemnul este la trezvie duhovnicească, la părăsirea tumultului lumii care prinde mintea și o usucă și retragerea în nevoițele postirii, rugăciunii, ascezei, privegherii, a plânsului pentru păcate și a milosteniei.

„Vino, suflete al meu de ia întru tine ziua aceea și ceasul întru care Dumnezeu de față va veni; și te tânguiește și plângi, ca să te afli curat în ceasul întrebării”. Tânguirea și plânsul pentru păcate este semnul cel mai evident că omul este încredințat deplin de iubirea milostivă a lui Dumnezeu și că într-un fel judecata se împlinește în plânsul și tânguirea pentru

păcat pe care nevoitorul este chemat să le săvârșească pe toată durata vieții sale pământești.

În atmosfera de tânguie și plâns pentru păcate, sufletul nevoitorului primește în auzul sufletului său, trăiește și rostește în anticipare împlinirea nădejzii șederii de-a dreapta Fiului lui Dumnezeu, își ridică glasul sufletului și zice: „Glasul Tău cel dorit, care va chema la bucurie pe sfinții Tăi, să-l aud și eu ticălosul, și să aflu nespusa desfătare a Împărăției Cerești”.

„Sosit-a ziua! Iată, înaintea ușilor este judecata. Suflete, priveghează! ...”

Să pășim pe calea Postului priveghind, tânguindu-ne și plângând pentru păcate, fugind de tulburările lumii, înarmați cu rugăciunea, cu asceza și cu milostenia, pentru ca în Noaptea Cea Sfântă a Învierii să ne facem și noi părtași Glasului Celui dorit al lui Hristos Cel Înviat, Care să rostească și către noi, precum către mironosițele femei ce merseseră la mormânt:

BUCURATI-VĂ!!!

Preotul Teodor Pinter din Curtici (1865 - 1897)

Preotul Teodor Pinter s-a născut în anul 1865, în Chișineu. Părinții săi Eva și Ioan Pinter, originari din localitatea Poeni, județul Bihor i-au oferit o aleasă educație. Încă de mic copil s-a făcut remarcat tuturor celor din jur datorită glasului dulce și plăcut cu care Dumnezeu l-a înzestrat.

Tatăl său, fiind învățător în Beiuș, întreaga familie se mută acolo, și tânărul Teodor urmează cursurile renumitului Gimnaziu din Beiuș unde se remarcă printr-o deosebită sârguință. Urmându-și vocația de a sluji Mântuitorului nostru Iisus Hristos, s-a înscris la Institutul Pedagogic – Teologic din Arad, unde conform unor mărturii a fost „nu numai cel mai sârguincios student, ci totodată cel mai prețuit elev al profesorilor săi și cel mai iubit amic al colegilor săi” (Tribuna Poporului, nr. 227 / 1897). Finalizând cursurile teologice de la Arad în 1886, se înscrie la Academia de Drept din Oradea unde urmează cursurile juridice.

La 28 august 1888 se logodește cu domnișoara Iulia Bocșan, fiica preotului Moise Bocșan din Curtici, cununia având loc în data de joi, 29 iunie 1889, de sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel. (Familia, nr. 34 / 1888).

În urma vacantării ambelor parohii din Curtici, prin moartea preotului Moise Mladin și prin numirea ca protopop al Aradului a preotului Moise Bocșan, Episcopia Aradului anunță concurs pentru ocuparea acestora. Potrivit rânduielilor vremii, stabilite prin legiuirile Sfântului Mitropolit Andrei Șaguna al Ardealului, comunitatea își alegea preoții. Astfel la 17 noiembrie 1889, duminică, se prezintă în fața credincioșilor pr. Grigorie Mladin din Șiclău, originar din Curtici, și tânărul Teodor Pinter. Cei doi candidați sunt pe placul curticienilor prezenți în număr impresionant la biserică, care „într-o ordine exemplară își aleg preoții” (Biserica și Școala, nr. 46 / 1889).

Cu multă smerenie, preotul Teodor Pinter și-a început slujirea preoțească în Curtici, păstorind parohia primită de la socrul său, protopopul Moise Bocșan, știind a „câștiga prin calitățile sale nobile în scurt timp inima poporenilor săi, care îl iubeau și îl stimau nemărginit. Era un adevărat părinte, sincer și blând, povățuitor al turmei sale celei cuvântătoare”. Conștient de misiunea înaltă la care a fost chemat, tânărul preot s-a aplecat permanent spre nevoile credincioșilor încredințați lui spre păstorire.

În toate activitățile pastorale pe care le-a desfășurat, a colaborat într-un mod exemplar cu colegul său preotul Grigorie Mladin, această armonie fiind caracterizată în presa vremii ca „pilduitoare și înălțătoare de suflet”. A fost un

bun român, lucrând prin toate mijloacele la deșteptarea conștiinței naționale în popor. Astfel, în 26 decembrie 1890, Corul plugarilor români din Curtici, dirijați de plugarul Iosif Mihu, susține un concert de muzică patriotică, în deschiderea căruia preotul Pinter ține o frumoasă cuvântare. Totodată, contribuie cu donații pentru susținerea diverselor instituții de cultură românească, amintind darul de 2 florini pe care îl face în aprilie 1893, pentru Biblioteca Institutului Pedagogic – Teologic din Arad. Pentru toate acestea poporul, adânc recunoscător, îl încuraja cu încredere și iubire, „și oricare curticean cu fală și mândrie rostea numele lui” (Tribuna Poporului, nr. 227 / 1897).

Împreună cu soția sa Iulia, a avut doi copii, dar din păcate nu deținem date decât despre cel de-al doilea copil al său, o fetiță născută în 16 august 1896, primind la botezul din 25 august același an, numele de Lucia Livia, nași fiindu-i Dr. Ioan Suciș și soția Hortenzia, născută Pagubă, botezul fiind săvârșit sub conducerea protosighelului Augustin Hamsea (Protocolul botezaților din Curtici pe anii 1895 – 1904).

La numai un an după ce i se naște cel de-al doilea copil, în al optulea an de preoție, la vârsta de 32 de ani, în ziua de joi 2 decembrie, la orele 3 dimineața, după o crâncenă suferință pe care încearcă să o vindece la Gleichenberg în Austria, adoarme în brațele părinților săi la Beiuș, „lăsând după sine o soție nemângăiată și doi orfani mici” (Tribuna Poporului, nr. 227 / 1897).

Înmormântarea a avut loc sâmbătă 4 decembrie, în Beiuș, la orele 16.00 fiind prezenți un număr mare de prieteni și cunoscuți. La înmormântare au slujit 18 preoți, predica rostind-o fostul său coleg și prieten preotul Mladin, care neținând seama de depărtare, a venit împreună cu un număr impresionant de curticeni dornici să „arunce o mână de țărână peste iubitul lor părinte” (Tribuna Poporului, nr. 227 / 1897).

Anul acesta se împlinesc 120 de ani de la moartea preotului Teodor Pinter, fapt pentru care considerăm că este o datorie sfântă să îl pomem în rugăciune și să îi prezentăm viața și activitatea, care cu toate că a fost scurtă, a fost întru totul exemplară, vrednică de un slujitor al lui Hristos.

Bibliografie: Vesa, preot dr., Pavel, *Învățământul Teologic de la Arad (1822 - 1948)*, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2013.

prof. Flavius – Alexandru LAZĂR

Cum trebuie să se raporteze creștinul la conducătorii țării

Părintele Ilarion V. Felea arată că „fericirea și slava unui popor sunt legate în bună parte de omenia, înțelepciunea și puterea conducătorilor de a munci, de a înlătura pedicile, a purta sarcinile și a ține cu vrednicie frâiele conducerii”, tocmai de aceea creștinii trebuie să se roage pentru aceia.

Așadar creștinul nostru de astăzi, ca terapie pentru cele mărturisite mai sus, trebuie să caute a adăuga mai multă rugăciune în locul simplului privit la televizor, tocmai pentru faptul că numai actul rugător poate schimba într-adevăr inima și mintea conducătorilor întru demnitatea și prosperitatea poporului.

Prăpastia

Cei ce încă Te caută deznădăjduiți, zic
Că între Tine și noi netrecute prăpastii străjuiesc.
Mulți, întorși din cale, te tăgăduiesc.
Câți Te-au aflat zâmbesc și nu spun nimic.

Doamne, unde încep abisurile acele?
Ce drum s-apuc, oricât de lung?
Nu cruț nimic, numai s-ajung,
La marginea Ta, să m-arunc în ele.

Deodată, o spaimă mă ține,
O bănuială strivitor de grea:
Prăpastiile Tale încep chiar din mine,
Dintru-nceput deschise în inima mea.

Vasile Voiculescu

Care este folosul smereniei?

Cine poate înțelege raiul? Îl poate înțelege în parte cine poartă în el pe Sfântul Duh, pentru că raiul este Împărăția Duhului Sfânt, și Duhul Sfânt în cer și pe pământ este același. Gândeam în mine însumi: „Sunt un ticălos și vrednic de toate pedepsele“, dar în loc de pedepse Domnul mi-a dat pe Duhul Sfânt. Duhul Sfânt e mai dulce decât tot ce e pământesc. Este hrana cerească, e bucuria sufletului.

Dacă vrei să ai în chip simțit harul Duhului Sfânt, smerește-te ca Sfinții Părinți. Pimen cel Mare a zis ucenicilor lui: „Credeti-mă, copiii mei, unde e Satana acolo voi fi și eu“. Un curelar din Alexandria gândea: „Toți se vor mântui, eu singur voi pieri“, și Domnul a descoperit lui Antonie cel Mare că n-a ajuns încă la măsura curelarului aceluia. Părinții au dus o luptă încrâncenată cu demonii și s-au obișnuit să gândească smerit despre ei înșiși, și pentru aceasta i-a iubit pe ei Domnul. Domnul mi-a dat să înțeleg puterea acestor cuvinte. Și când țin mintea mea în iad, sufletul meu are odihnă, dar când uit de aceasta, atunci îmi vin gânduri care nu plac lui Dumnezeu.

Gândeam: „Sunt pământ, și încă pământ păcătos“. Dar Domnul mi-a arătat

mila Sa și mi-a dat din belșug harul Său și se bucură duhul meu pentru că, deși sunt un ticălos, Domnul mă iubește și de aceea sufletul meu e atras spre El în chip nesăturat, iar când îl voi întâlni, voi zice sufletului meu: uită-te la El, nu-L pierde, să nu ți se întâmple ceva mai rău (In 5, 14), pentru că sufletul îndură mari chinuri atunci când pierde harul Duhului Sfânt.

Credeti-mă, scriu înaintea feței Domnului, pe Care sufletul meu îl cunoaște. Pentru a păstra harul, trebuie să ne smerim pururea. Iată, Domnul smerește cu milostivire pe cei care-i slujesc Lui. Antonie cel Mare credea că în pustie el era mai bătrân și mai desăvârșit decât toți, dar Domnul l-a îndreptat spre Pavel Tebeul, și Antonie a văzut pe cel ce era mai bătrân și mai desăvârșit decât el. Cuviosul Zosima credea că era monah din copilărie și că nimeni nu putea discuta cu el, dar a fost smerit de Maria Egipteanca și a văzut că era departe de a fi ajuns la măsura ei. Sfântul Tihon din Zadonski a fost smerit de un nebun întru Hristos, care i-a dat o palmă și i-a zis: „Nu te trufii cu înțelepciunea!“ Astfel, Domnul Cel Milostiv smerește pe sfinți, ca ei să rămână smeriți până la sfârșit. Cu atât mai mult trebuie să ne smerim noi.

De aceea, ziua și noaptea cer și eu de la Dumnezeu smerenia lui Hristos. Duhul meu însetează să o dobândească, pentru că este darul cel mai înalt al Duhului Sfânt. În smerenia lui Hristos e și iubire, și pace, și blândețe, și înfrânare, și ascultare, și îndelungă-răbdare, și toate virtuțile sunt cuprinse în ea. [...]

Cât trăim pe pământ trebuie să ne învățăm să ducem război cu vrăjmașii. Lucrul cel mai chinător decât toate este să ne omorâm trupul pentru Dumnezeu și să ne biruim iubirea de sine. Pentru a birui iubirea de sine, e nevoie să ne smerim totdeauna. Aceasta este o mare știință, pe care ne-o însușim degrabă. Trebuie să ne socotim mai răi decât toți și să ne osândim la iad. Prin aceasta sufletul se smerește și câștigă plânsul pocăinței din care se naște bucuria. Este bine să ne obișnuim sufletul să gândească: în focul iadului voi arde. Dar, vai, puțini înțeleg aceasta. Mulți cad în deznădejde și merg spre pierzanie. Sufletele lor se salbătesc și nu mai vor nici să se roage, nici să citească, nici chiar să se mai gândească la Dumnezeu.

Trebuie să ne osândim pe noi înșine în sufletul nostru, dar să nu deznădăjduim de mila și iubirea lui Dumnezeu. Trebuie să dobândim duh umilit și înfrânt și

atunci vor pieri toate gândurile și mintea se va curăți. Dar înainte de aceasta trebuie să ne cunoaștem măsura, ca să nu ne chinuim fără folos sufletul. Învață să te cunoști pe tine însuși și să dai sufletului nevointă (asceză) după puterile lui.

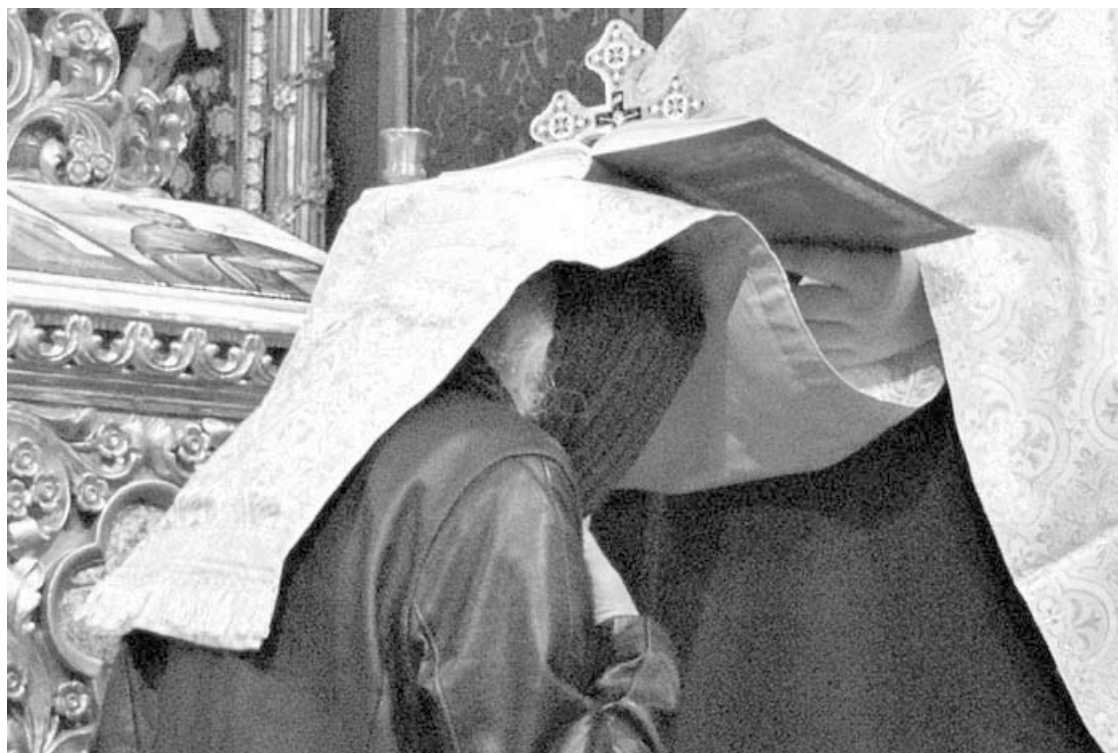
(Sfântul Siluan Athonitul, *Între iadul deznădejdiei și iadul smereniei*, Editura Deisis, Sibiu, 2000)

Când iert, încep să iubesc

Trebuie restaurată comunicarea dintre oameni. Acest lucru este cu puțință numai prin compasiune, suferind pentru ei, jertfindu-ne pentru ei; doar astfel poți deschide poarta celuilalt. Oamenii sunt foarte neîncredători. Numai o dovadă de iubire, care merge până la jertfa prin care omul se dăruiește celuilalt, poate câștiga inima celuilalt. Atunci însă, Îl imităm pe Hristos. Dar această „imitație“ a lui Hristos este o unire cu El; trebuie ca Hristos să Se încorporeze în noi și să ne refacă în Sine după El, Modelul nostru original.

Iertarea este legată de înțelegerea slăbiciunii celuilalt și a propriei noastre slăbiciuni, de nevoia pe care o avem de celălalt. De ce să nu-l iertăm pe celălalt, când eu însumi mă simt plin de păcate? Care om poate spune că a făcut tot ce putea pentru ceilalți? Deși știu că este bolnav, din comoditate personală spun că sunt obosit... Predic tot timpul pentru că nu mi împlinesc toate datoriile față de ceilalți. Nu fac poate rău, dar nu fac nici bine, iar aceasta înseamnă a-i lăsa pe ceilalți în singurătatea și neputința lor. Se întâmplă atât de des ca cineva să simtă nevoia de a fi încurajat, ajutat, mângâiat; și nu o fac; sunt mereu păcătos. Atunci de ce să nu iert celorlalți; de ce să pretind altora mai mult decât pot să dau eu însumi?”

Venim la biserică ca să cerem

iertarea păcatelor noastre. Avem nevoie de iertarea lui Dumnezeu, pentru că avem conștiința stării noastre de păcătoși: avem datorii față de Dumnezeu și față de oameni, fiii Săi, și nu suntem în stare să le plătim. Un părinte din vechime spunea că omul se simte iertat atunci când nu mai face păcatul, când simte puterea pe care i-o dă Dumnezeu de a nu mai păcătu. Iertarea nu este o achitare; e puterea lui Dumnezeu pe care omul o simte venind în el. Odată ce ne-am mărturisit păcatul și am primit iertarea lui Dumnezeu prin preot, ne vine adeseori să spunem: acum mă simt bine, simt puterea lui Dumnezeu în mine;

simt că El se bucură de mine. Când încetez să mai judec pe vreun om, când îl iert, acesta începe să-mi devină simpatic. Relația mea cu el se schimbă. Același lucru se întâmplă atunci când mă iartă Dumnezeu. Sfântul Chiril al Alexandriei spunea adeseori că „Dumnezeu ne privește ca pe fiii Săi“. Vede pe fața Fiului Său, fețele noastre. De aceea, spune el, trebuie să ne rugăm lui Iisus, să ajungem într-o dispoziție de jertfă, de oferire de noi înșine în fața Tatălui. Atunci vom simți iubirea Tatălui. Iertarea este un act de iubire. Dacă iert pe cineva, încep să-l iubesc. Ne putem încorpora în Iisus,

invocându-L neîncetat. Primim atunci comunicarea iubirii Sale compătimitoare pentru toți oamenii. Primim disponibilitatea Sa de a Se dăru. Rugându-ne lui Iisus, ne împărtășim de Cel care este într-o permanentă dispoziție de dăruire de Sine.

Nu noi ne punem în stare de jertfă: nu suntem în stare de aceasta. El singur are în permanentă dispoziția de a se dăru. Compasiunea este „o sfâșiere interioară pentru oameni“. Hristos e în permanentă în această stare. Slava Lui veșnică e slava iubirii care se dăruiește în mod gratuit și bucuos pentru a-l ajuta pe celălalt. Atunci când ne dăruim celorlalți și pentru

ceilalți prin iubire, devenim cu adevărat umani. Această compasiune biruie asupra morții. Ea este iubirea mai puternică decât moartea. Murind Lui Însuși pe Cruce, Hristos a omorât moartea. De aceea, întreaga experiență a iertării se identifică în grade diferite cu o experiență a învierii. Simțirea spirituală a legăturii cu Hristos este o experiență a comuniunii noastre cu Hristos Cel înviat, prin care avem o pregustare a învierii. Când îl iert pe celălalt, când sunt iertat, înaintez spre înviere. Sfântul Duh, Care ne ajută să restabilim comuniunea prin iertare, actualizează într-o experiență din ce în ce mai accentuată ceea ce cunoaștem prin credință despre Hristos Cel înviat. Ne face să simțim duhovnicește legătura cu Hristos. Gustând astfel viața veșnică, anticipăm învierea universală pentru care trebuie să se pregătească întreaga creație. Biserica îi ajută pe oameni în această lucrare de pregătire personală și a lumii, în vederea învierii lor obștești și a transfigurării lumii.

(Pr. Dumitru Staniloae, Pr. Marc-Antoine Costa de Beauregard, *Mică Dogmatică vorbită*, dialoguri de la Cernica, Editura Deisis, Sibiu 2007, pp. 197-207)

ȘTIRI

Popas duhovnicesc la Spitalul Clinic din Municipiul Arad

În Duminica a 34-a după Rusalii (a întoarcerii Fiului risipitor), Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, a efectuat un popas de suflet în mijlocul bolnavilor internați în Spitalul Clinic din Municipiul Arad.

Preotul Dan Magda, bolnavii și personalul medical de la Spitalul Clinic Municipal Arad, Secția Boli Cronice precum și credincioșii din zonă care vin să se roage în paraclisul, purtând hramul „Sfântul Arhidiacon Ștefan”, l-au întâmpinat cu multă bucurie duhovnicească pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, care a oficiat aici Sfânta Liturghie arhierască.

Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a avut ca temă „Calea îndreptării” (cf. citirilor scripturistice ale duminicii: I Cor. 6; Lc. 15), adică a întoarcerii fiului risipitor. Este analiza abaterii de la îndeplinirea îndatoririlor copiilor față de părinți ca oglindire a celor față de Dumnezeu și conștientizarea acesteia în urma încercărilor vieții, mai ales a celei spirituale. Aceasta pentru găsirea puterii de refacere a ființei omenești spre integrarea în comuniunea dorită. În pregătirea intrării în Postul Mare pilda duminicală îndeamnă la mărturisire și pocăință, îndreptarea purtării fiecăruia și realizarea atmosferei de înțelegere în familie și societate fiind necesară tuturor, a subliniat Ierarhul.

Aflat în imediata vecinătate a Centrului eparhial, imobilul care deservește unitatea spitalicească este proprietatea Arhiepiscopiei Aradului, construit în anul 1912, în timpul arhipăstoririi episcopului Ioan Ignatie Papp, pentru a servi ca internat diecezan al Școlii de Fete. Situat în incintă, paraclisul existent aici este de aceeași vârstă cu spitalul și după anul 1990 a fost redat destinației inițiale, aceea de locaș de cult, fiind deservit de preoții cu activitate social-caritativă care deservesc spitalele municipiului Arad. În fiecare an Înaltpreasfințitul Timotei a inclus în itinerarul pastoral o vizită canonică la acest așezământ legat dintru început de Eparhia arădeană.

Pentru osteneală, dar și pentru permanenta purtare de grijă, părintele Dan Magda, deservent al acestei unități sanitare, a mulțumit Chiriarhului în numele conducerii instituției, al credincioșilor prezenți cât și în nume personal.

IPS Timotei aniversează 41 ani de slujire arhierască

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a aniversat miercuri, 8 februarie 2017, patruzeci și unu de ani de la primirea arhieriei. Cu acest prilej, Patriarhul României i-a adresat Înaltpreasfințitului Sale un mesaj de felicitare.

Seviciu Timotei s-a născut la 4 iunie 1936 în Timișoara, primind la botez numele de Traian. A studiat la Liceul Diaconovici Loga din Timișoara, la Institutul Teologic Universitar din București (1953-1957). A de-

venit doctor în teologie în anul 1972; a absolvit studii de specializare la Facultatea de Teologie Protestantă din Neuchâtel (1967), la Institutul Ecumenic de la Bossey (1967-1968) și la Facultatea de Teologie din Fribourg (1971-1972).

În perioada 1960-1961 a activat ca profesor la Seminarul Teologic din Caransebeș; a fost secretar eparhial la Arad (1961-1962) și Timișoara (1962-1968); Între 1968-1975 a fost vicar administrativ al Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului. În 1968 a fost hirotonit preot, iar în 1969, tuns în monahism la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, cu numele Timotei, și hirotesit arhimandrit în 1970.

În data de 15 decembrie 1975 a fost ales Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului, cu titlul Lugojanul, iar în data de 8 februarie 1976 a fost hirotonit arhieru.

A fost ales Episcop al Aradului în 30 septembrie 1984 (însăunat la 2 decembrie 1984). În anul 2009, în data de 28 noiembrie, a fost ridicat la demnitatea de Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Aradului.

Noi hotărâri ale Sfântului Sinod privind viața bisericii și a societății

În ziua de 9 februarie 2017, în Sala Sinodală din Reședința Patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul căreia au fost luate următoarele hotărâri:

- Binecuvântarea și sprijinirea organizării la nivel național a Marșului pentru viață 2017 – „Ajută mama și copilul. Ei depind de tine”. Acest eveniment se va desfășura în după-amiaza zilei de sâmbătă, 25 martie 2017 (sărbătoarea Bunei Vestiri). Prin acest eveniment se mărturisesc, la nivelul tuturor eparhiilor Patriarhiei Române, valorile familiei creștine tradiționale.

- Aprobarea unor măsuri sporite pentru asigurarea desfășurării în liniște a slujbelor religioase, protejată de dispozițiile art. 381 din Codul penal care sancționează cu închisoare sau amendă „împiedicarea sau tulburarea liberei exercitări a ritualului unui cult religios care este organizat și funcționează potrivit legii”, precum și de

dispozițiile legale care sancționează tulburarea liniștii publice.

- Punerea în aplicare cu strictețe de către unitățile de cult a normelor legale privind protecția și prevenirea incendiilor în lăcașurile de cult, precum și protejarea monumentelor istorice.

- În contextul fenomenului emigrației actuale, Sfântul Sinodal Bisericii Ortodoxe Române îi îndeamnă pe toți părinții care lucrează în străinătate fie să ia copiii cu ei, fie să se întoarcă acasă la copii, întrucât aceștia suferă în mod deosebit din cauza lipsei prezenței fizice și afective a părinților.

- Sfântul Sinod îndeamnă la rugăciune, dialog și coresponsabilitate socială pentru a fi depășite stările conflictuale din societatea de azi.

Ședința anuală a Adunării Naționale Bisericești – 8 februarie 2017

La Palatul Patriarhiei din București s-a desfășurat în 8 februarie 2017 ședința anuală a Adunării Naționale Bisericești. Patriarhul Daniel a prezidat lucrările.

Ședința a fost deschisă de Părintele Patriarh care a apreciat eforturile financiare de susținere a operei social-filantropice a Patriarhiei Române în anul 2016, în contextul unui an dificil.

Pentru susținerea întregii activități de asistență socială și filantropică, inclusiv cheltuielile de personal și de întreținere, și pentru sprijinirea sinistraților, în anul 2016 la nivelul Patriarhiei Române s-au cheltuit aproape 96 milioane lei. Această sumă indică un progres față de anul trecut, dar și un mare efort pentru anul 2016, a spus Preafericirea Sa.

În continuare, lucrările au fost suspendate, iar comisiile permanente s-au reunit și au întocmit referate. Acestea au fost prezentate ulterior la reluarea lucrărilor.

Au urmat luările de cuvânt ale membrilor ANB. Primul care a vorbit a fost Acad. Ioan Aurel Pop, Rectorul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Domnia sa a prezentat rolul unificator și de semănător al armoniei din Biserica Ortodoxă Română.

Mai departe, profesorul Daniel Fonoage, unul din reprezentanții mirenilor din Arhiepiscopia Alba Iuliei, a subliniat că Biserica trebuie să își consolideze poziția de bastion al valorilor creștine și morale. El a subliniat că Biserica are nevoie de o preoțime puternică al cărei glas să mângâie poporul.

În cadrul întrunirii s-a aprobat apoi raportul general anual întocmit de Consiliul Național Bisericesc și s-au formulat propuneri pentru dezvoltarea activităților Bisericii în anul 2017.

La finalul ședinței, Preafericirea Sa a mulțumit tuturor pentru implicarea și buna cooperare în realizarea operei social-filantropice a Bisericii: Mulțumim clerului și credincioșilor care iubesc Biserica, lucrează pentru unitatea ei și în același timp simt bucuria prezenței lui Hristos în sufletul lor.

Este o mare bucurie când vedem că în ciuda dificultăților s-a mers cu încredere în Dumnezeu, cu o bună cooperare între clerici și mireni, și am ajuns la rezultate frumoase, a adăugat Patriarhul României.

Evenimentul a debutat cu slujba de Te-Deum oficiată de Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop vicar patriarhal, la Catedrala de pe Colina Bucuriei. Răspunsurile liturgice au fost oferite de Grupul psaltic Tronos al Catedralei Patriarhale.

Adunarea Națională Bisericească este organismul central deliberativ al Bisericii Ortodoxe Române pentru problemele administrative, sociale, culturale, economice și patrimoniale. ANB este formată din toți ierarhii Sfântului Sinod și câte trei reprezentanți (un cleric și doi mireni) de la fiecare eparhie.

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaradului.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.